

αγαντάρω

Δευτέρα, 16 Απριλίου 2012

6:15 πμ

Σημασία

Αγαντάρω = Κρατώ καλά, αντέχω, βαστώ, κρατώ, ανθισταμαι , αρπαζω.

Κατά συνεκδοχή από το γάντι (χειρόκτιο).

Μεταφορικός: αντέχω, ανθισταμαι τους κατατρεγμούς της τύχης, βαστώ, νταγιαντώ

Πβλ. **Βάστα** καημένο Μεσολόγγι.

Εγκυκλοπαιδικά

Συνήθης η προστακτική «**αγάντα!**» που είναι Ναυτικό κέλευσμα και δίδεται σε περιπτώσεις χειρισμών προς διατήρηση έστω και μετά κόπου της υφιστάμενης κατάστασης, είτε προς ναύτες κατά τη πρόσδεση των πλοίων, είτε προς χειριστές ανυψωτικών μέσων. Ιδιαίτερα όμως και πιο συχνά ακούγεται από τους Πλοηγούς προς τους Κυβερνήτες των ρυμουλκών κατά τους χειρισμούς μεθόρμισης των πλοίων.

Με το κέλευσμα αυτό θα πρέπει ο ναύτης προς τον οποίον και η εντολή ή ο χειριστής ή ο κυβερνήτης ρυμουλκού να βαστήξει εκεί που βρίσκεται ώστε να μην επέλθει αλλαγή προς οποιαδήποτε διεύθυνση του επιχειρούμενου.

AGGUANTA! — Per far tener fermo un cavo ed impedir che scorresse.

9301

Ετυμολογία

Από το Ιταλικό ρήμα agguantare (Αγαντάρω) . Προστακτική αγάντα (Ενετικό ιδίωμα) = Κρατώ καλά, αντέχω. Κατά συνεκδοχή από το γάντι (χειρόκτιο).

Το αγάντα αποτελεί τη προστακτική του ρήματος «αγαντάρω» εκ παραφθοράς του ενετικού «αγκουαντάρε».

Ο αντίστοιχος ελληνικός επίσημος όρος είναι «στερρώς έχε!» που όπως είναι φανερό μάλλον ουδέποτε χρησιμοποιήθηκε, έστω κι αν αποδίδεται σωστά με το αντίστοιχο γαλλικό ναυτικό κέλευσμα tien bon «τιέν-μπον».

Πιθανόν από το εδώ το μτγ κρητ **νταγιαντώ** αν και επικρατέστερη η αποψη του νταγιαντώ και νταγιαντίζω¹⁵⁶ = υποφέρω, υπομένω, αντέχω. «Δε νταγιαντώ να θωρώ ετούτανα τα γίβεντα». Από τον αόρ. Dayanmak του τουρκ. ρ. = αντέχω.

AGGUANTA. Ναυτικο προσταγμα . Α' προσωπο προστακτικης του ρ. AGGUANTARE.

Γαλλ: Acanter. Αγγλ: To take hold, to seize with force.

Αρπαζω και κρατώ γερά κατιτι.Σταματώ ένα σχοινη που ξετυλίγεται.

Agguanta la scotta. Acahte l'écoute. Take hold the sheet.
Agguanta il braccio. Agante le bras. Take hold the brace.
Agguantati at sopravento. Au plus près. Touch the wind. Scringi, intacca il vento per metterti al sopravento.⁹²⁹⁴

VELI: Agguantare mano (Ισπ. GUANTA) premessa la partic. AD.
— Prender con violenza una cosa e tenerla forte, Afferrare, Abbrancare.

Τραγούδι

Αγάντα γιαλέσα, γιαλέσα, βρε λεβέντες
σας κόψω `γω βιολέ(ν)τες.

Βρε, ολονών σας ένα δύο
και της Μαρίκας δεν της δίνω.

Εγιά λεσα γιαλέσα, γιαλέσα λεβεντόνια
της Μπαρμπαριάς γλαρόνια.

Παραδοσιακό των Δωδεκανήσων

Κουράστηκες να καρτερείς
φίλε μου **αγάντα*** όσο μπορείς
βάθυνε γύρω η σκοτεινιά
χαθήκαμε στην ερημιά.

Βαγγέλης Γκούφας - Δεν περισσεύει υπομονή - 1973

* Εδώ με την μεταφορική σημασία : αντεξε, βάστα

Μ' άδεια τσέπη κι άδεια τσάντα
μείναμ' εντελώς,
Παναγιώτα μου **νταγιάντα***
κι έχει ο Θεός.

Ε. Μαραβάς - Πήραμε την κάτω βόλτα - 1968

Το νταγιάντα λεγεται μονον με την σημασια βαστώ, αντέχω, κρατώ.

Βιβλιογραφία

9294

Vocabolario di marina in tre lingue

9301

DIZIONARIO DI MARINERIA Militare TOM. I (A-L) : ITALANO FRAN
CESE E FRANCESE ITALIANO - BARONE GIUSEPPE PARRILLI - NAPOLI - STABILIMENTO TIPOGRAFICO
DI PASQUALE AMBROSIO - 1866